

ODSJEK ZA ISTOČNOSLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI
PRIJEDLOG PREDDIPLOMSKOG PROGRAMA
ZA STUDIJ *RUSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST*

1. UVOD

Studij *ruskoga jezika i književnosti* jedan je od najstarijih na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Do 90-ih godina taj se studij orijentirao prvenstveno na osposobljavanje nastavnčkog kadra koji se zapošljavao uglavnom u srednjim i osnovnim školama, kao i u znanstveno-nastavnim institucijama širom Hrvatske i svijeta (veliki broj diplomiranih rusista koji su stekli naobrazbu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu radi u struci u Italiji, Norveškoj i sl.). Međutim, potreba sadašnjeg reformiranja studija proizlazi iz novih uvjeta koji su zavlitali na tržištu rada. Naime, zbog otvorenosti tržišta, jačanja međudržavnih veza na svim razinama, intenzivnijeg protoka informacija već duže vrijeme osjeća se manjak stručnjaka u području prevodilaštva i kulturologije. Značaj ruskoga kao svjetskog jezika porastao je što je nametnulo potrebu da se pored *nastavnčkog smjera* uvede i *prevoditeljski smjer* (do sada je postojao tzv. nenastavnčki smjer, ali se nije profilirao isključivo kao prevoditeljski).

Novi program *studija ruskog jezika i književnosti* koji predlaže Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti sastoji se, dakle, od nastavnčkog smjera i prevoditeljskog smjera. U određivanju broja i u koncipiranju sadržaja obaveznih i izbornih predmeta izvođač programa polazi od potrebe praćenja najnovijih znanstvenih spoznaja i kretanja, metodologija i vještina, kako u zemlji čiji se jezik studira - Ruskoj Federaciji, koja je također potpisnica Bolonjske deklaracije, tako i u zemljama EU. Izvođači temelje svoj program na dugogodišnjem iskustvu i tradiciji rusistike u Hrvatskoj, u drugim slavenskim zemljama i u zemljama u kojima se ruski jezik studira u sklopu slavistike (tj. kao drugi ili treći jezik). To je neophodno zbog potrebe osiguranja protočnosti studenata koji bi željeli studirati ruski i u drugim zemljama nakon odslušanih i položenih 1,2 ili više semestara. S druge pak strane, izvođači programa polazili su i od činjenice da se na studij upisuju početnici, odnosno osobe koje prije nisu učile taj jezik. Program koji predlaže Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti usporediv je i sa sličnim programima studija u drugim europskim zemljama.

Studij je zamišljen kao **dvopredmetni** i može se kombinirati kao i dosad s bilo kojim drugim studijem na Filozofskom fakultetu. Na preddiplomskom studiju može se skupiti 240 ECTS-bodova.

Opća shema preddiplomskog studija izgleda na slijedeći način (u desnom stupcu se daje broj sati, dok broj ECTS-bodova se daje u opisu pojedinih kolegija):

1. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 1	6
Uvod u studij ruskoga jezika	5
Uvod u studij ruske književnosti 1	3 (2+1)
2. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 2	6
Morfologija 1	4
Uvod u studij ruske književnosti 2	3 (2+1)
3. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 3	4
Morfologija 2	4 (2+2)
Pregled povijesti ruske književnosti 1	4 (2+2)
4. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 4	6 (4+2)
Osnove staroslavenskog jezika	2
Pregled povijesti ruske književnosti 2	4 (2+2)
5. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 5	4
Sintaksa i historijska gramatika ruskoga jezika 1	5 (3+2)
Književnost*	6 (4+2)
6. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 6	4
Sintaksa i historijska gramatika ruskoga jezika 2	5 (3+2)
Književnost*	6 (4+2)
7. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 7	4
Analiza i interpretacija tekstova od 11.do 16. st.	4 (3+1)
Književnost*	6 (4+2)
8. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 8	4
Stilistika ili Frazeologija ruskoga jezika	4 (2+2)
Književnost*	6 (4+2)

*KNJIŽEVNOST 5, 6, 7, 8 semestar

5.–8. SEMESTAR – Pri upisu u svaki semestar studenti biraju najmanje dva od kolegija ponuđenih na Katedri za rusku književnost (unutarnja izbornost). Svaki se kolegij sastoji od dva sata predavanja i jednog sata seminara i nosi 3 ECTS boda. Na taj način student u jednom semestru ostvaruje 6 ECTS bodova na književnosti.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Ruski jezik i književnost

- 2.2. Nositelj studija – Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet. Izvođač – Odsjek za istočnoslavenske jezike i književnosti, Katedra za ruski jezik i Katedra za rusku književnost.
- 2.3. Trajanje studija – 4 godine.
- 2.4. Uvjeti upisa na studij: završena četverogodišnja srednja škola i položen razredbeni ispit na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- 2.5. Preddiplomski studij. Na 4-godišnjem preddiplomskom studiju student stječe temeljna znanja iz ruskoga jezika, književnosti i kulture. Sva znanja stečena na četverogodišnjem studiju potrebna su za nastavak studija, odnosno za izbor određenoga usmjerenja na diplomskom studiju ruskoga jezika i književnosti na Zagrebačkom ili nekom drugom sveučilištu u zemlji ili u svijetu, kao i za nastavak studija na poslijediplomskoj razini. Ukoliko nakon preddiplomskog studija ne žele nastaviti studij, prvostupnici se mogu zaposliti u turizmu kao turistički vodiči, u medijima, izdavaštvu i sl. poslovima za koje se ne traži petogodišnje obrazovanje.
- 2.6. Završetkom preddiplomskog studija stječe se naziv baccalaureus/baccalaurea (prvostupnik/prvostupnica) humanističke struke.

3. OPIS PROGRAMA

PREDDIPLOMSKI STUDIJ – trajanje 8 semestara

Budući da se studij izvodi za početnike koji moraju prije svega dobro savladati jezik, broj obaveznih predmeta u prva četiri semestra je veći u usporedbi s izbornim predmetima, dok se u naredna četiri semestra broj izbornih predmeta je znatno povećan.

Pregled obvezatnih i izbornih predmeta po semestrima:

1. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 1	6 (5+1)
Uvod u studij ruskoga jezika (predavanja i vježbe)	5 (2 +1+2)
Uvod u studij ruske književnosti 1	3 (2+1)

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 1

PREDMET JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 1 - obvezan

1. semestar

OPIS PREDMETA

Broj sati aktivne nastave: 6 sati: 5 sati jezičnih vježbi i 1 sat predavanja iz elementarne gramatike.

Broj ECTS – bodova: 5

Okvirni sadržaj predmeta:

Jezične vježbe: Usvajanje leksičko-gramatičkih znanja i vještina usmjerenih formiranju jezične i komunikativne kompetencije.

Predavanje: Sustavno izlaganje gramatičkog materijala u cilju ovladavanja elementarnim jezičnim strukturama.

Opća i specifična znanja i vještine:

Jezične vježbe: Usvajanje izgovornih navika i intonacijskih značajki ruskog govora. Komunikativno usmjeren sustav pismenih i govornih vježbi. Čitanje izvornih tekstova dijaloškog i monološkog tipa.

Predavanje: Upoznavanje s vrstama riječi i njihovim kategorijama i oblicima. Tvorba riječi. Modeli rečenica.

Oblici izvođenja nastave: Rad u skupinama u učionici. Učionice raspolažu audio i video opremom.

Način provjere znanja: Domaći radovi. Tjedne i mjesečne provjere: diktati, testovi, sastavci. Popis literature:

Obvezna: 1. Аксёнова М.П. “Русский язык по-новому”, ili Антонова В.Е. i dr. “Дорога в Россию”. 2. Миллер Л.В. i dr. “Жили-были”.

Dodatna: 1. Чернышов С.И. “Поехали!”. 2. Poljanec R. “Ruska gramatika za svakoga”.

Način polaganja ispita: Pismeni i usmeni.

UVOD U STUDIJ RUSKOGA JEZIKA

Naziv predmeta: ruski jezik

Naziv kolegija: Uvod u studij ruskoga jezika

ECTS - bodovi: 5

Jezik:

hrvatski (s uvođenjem ruskoga, ruske terminologije)

Trajanje: 1 semestar (I. - zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja (Fonetika ruskoga jezika), 1 sat vježbi (Fonetika ruskoga jezika), 2 sata predavanja (Uvod u lingvistiku) (= 2 P + 1 V + 2 P = 4 P + 1 V)

Uvjeti: student upisan u I. semestar

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Fonetika ruskoga jezika i vježbe iz fonetike: ruska azbuka – pojam fonema, fona, alofona. Pojam slova i grafema – ruska grafija. Sustav ruskih samoglasničkih fonema pod naglaskom. Sustav ruskih suglasničkih fonema u jakom položaju – redukcija: ostvarenje samoglasničkih fonema u

slabom položaju (jednačenja, obezvučenje i druge promjene. Međusobni utjecaj samoglasnika i suglasnika – naglasak, fonetska riječ, intonacija. Govorni organi.

Sadržaj Uvoda u lingvistiku: određivanje mjesta slavenskih jezika i pisama u svjetskom lingvističkom atlasu. Kratak pregled povijesti bavljenja jezikom do kraja 19. st. Upoznavanje suvremenih lingvističkih teorija. Udio slavenskih znanstvenika. Mjesto jezika među ostalim semiotičkim sustavima. Jezične jedinice, razine jezika.

Cilj: davanje općega pregleda lingvističke problematike, škola i pravaca u lingvistici, podjela jezika, vrsta pisama. Usvajanje pojmova i činjenica iz ruske fonetike – fonologije, utvrđivanje odnosa grafema i fonema.

Literatura: za Fonetiku ruskoga jezika i Vježbe iz fonetike ruskoga jezika:

Аванесов, Р. И.: *Фонетика современного русского литературного языка*. - Москва: МГУ, 1956.

Современный русский язык/ Теория. Анализ языковых единиц. - Москва: Academia, 2002. (U tome: Фонетика, str. 16 – 124.)

Babić, S. i dr.: *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatsko- ga književnog jezika / Nacrt za gramatiku*. - Zagreb: HAZU /Globus, 1991. (U tome: Škarić, I.: Fonetika hrvatskoga književnog jezika, str. 63 – 376.)

Za Uvod u lingvistiku:

Obvezatna:

Glovacki-Bernardi, Z. (prir.): *Uvod u lingvistiku*. - Zagreb: Školska knjiga, 2001.

Škiljan, D.: *Pogled u lingvistiku*. - Rijeka: Naklada Benja, 1994. (i kasnija izdanja).

Dopunska:

Tekavčić, P.: *Uvod u lingvistiku za studente talijanskog jezika i književnosti*. - Zagreb: SNL, 1979.

UVOD U STUDIJ RUSKE KNJIŽEVNOSTI 1

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: Uvod u studij ruske književnosti 1

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar

Status: obvezni

Oblik nastave: 3 sata tjedno (2P + 1S)

Uvjeti: student upisan u I. semestar

ECTS - bodovi: 5

Ispit: kolokviji i seminari tijekom godine

Sadržaj: Nakon definiranja i određenja središnjih područja kojima se bavi znanosti o književnosti te kratkoga uvida u početke razvoja književne teorije (s posebnim naglaskom na ruski formalizam, kojim je započeo sustavni razvoj znanosti o književnosti), studente će se uputiti u stilske, jezične i kompozicijske specifičnosti pojedinih književnih rodova i vrsta, kao i s tematsko-motivacijskim osobitostima pojedinih stilskih formacija. Posebna će se pažnja posvetiti obradi osnovnih pojmova čije je poznavanje nužno pri analizi književnoga djela: teme, ideje, stilskih figura, motiva, vrsta motivacije, fabule i sižea, instance autora / pripovjedača, likova i vrsta karakterizacije... Podrobnije će se obraditi specifičnosti upotrebe jezika u književnome djelu od svakodnevnoga govora, kao i pitanje priče te načina njezina oblikovanja u književnome djelu. Premda će se nastava odvijati na hrvatskome jeziku, studenti će se upoznati s terminima na ruskome jeziku.

Cilj: Cilj je seminara upoznavanje studenata s osnovnim književnoteorijskim pojmovima, kao i najvažnijim problemima periodizacije te klasifikacije književnih djela. Seminar će, s Uvodom u studij ruske književnosti 2, studentima ponuditi znanja potrebna za kasnije samostalno interpretativno čitanje književnih djela te korištenje književnoteorijske literature.

Obavezna literatura:

Eliseev, I. A., Poljakova, L. G. *Slovar' literaturovedčeskikh terminov*. Zagreb. 2002.

Solar, Milivoj. *Teorija književnosti*. Zagreb. 2001. Poglavlja: *Priroda književnosti i proučavanje književnosti; Analiza književnog djela; Klasifikacija književnosti*.

Škreb, Zdenko; Stamać, Ante. *Uvod u književnost*. Zagreb. 1998. Poglavlja: Flaker, Aleksandar. *Umjetnička proza*; Kravar, Zoran. *Lirska pjesma*; Batušić, Nikola; Švacov, Vladan. *Drama, dramaturgija, kazalište*.

Dopunska literatura:

Biti, Vladimir. *Pojmovnik suvremene književne teorije*. Zagreb. 1997. Pojmovi: autor, djelo, priča, pripovjedač, znanost o književnosti.

Flaker, Aleksandar. *Stilske formacije*. 1986.

Tinjanov, Jurij. *Pitanja književne povijesti*. Zagreb. 1998.

Tomaševski, Boris. *Teorija književnosti. Tematika*. Zagreb. 1998.

Užarević, Josip. *Kompozicija lirske pjesme*. Zagreb. 1991.

2. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 2	6 (5+1)
Morfologija 1 (predavanja i vježbe)	4 (2+2)
Uvod u studij ruske književnosti 2	3 (2+1)

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 2

PREDMET JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 2- obvezan

2. semestar

OPIS PREDMETA

Broj sati aktivne nastave: 6 sati: 5 sati jezičnih vježbi i 1 sat predavanja iz elementarne gramatike.

ECTS - bodovi: 5

Okvirni sadržaj predmeta:

Jezične vježbe: Ovladavanje leksičko-gramatičkim znanjem i vještinama u cilju formiranja jezične i komunikativne kompetencije.

Predavanje: Sustavno izlaganje gramatičkog materijala usmjereno ovladavanju rečeničnom strukturom i govornim navikama.

Opća i specifična znanja i vještine:

Jezične vježbe: Komunikativno usmjeren sustav pismenih i govornih vježbi. Čitanje i jezična analiza autentičnih i adaptiranih tekstova dijaloškog i monološkog tipa.

Predavanje: Vrste riječi i njihovi oblici. Tvorba riječi. Modeli rečenica i rečenična analiza.

Oblici izvođenja nastave: Rad u skupinama u učionici. Učionice raspolažu audio i video opremom.

Način provjere znanja: Domaći radovi. Tjedne i mjesečne provjere: diktati, testovi, sastavci.

Popis literature:

Obvezna: 1. Аксёнова М.П. “Русский язык по-новому”, ili Антонова В.Е. i dr. “Дорога в Россию”, 3. Миллер Л.В. i dr. “Жили-были”.

Dodatna: 1. Чернышов С.И. “Поехали!”. 2. Poljanec R. “Ruska gramatika za svakoga”.

Način polaganja ispita: Pismeni i usmeni.

MORFOLOGIJA RUSKOGA JEZIKA 1

Naziv predmeta: ruski jezik

Naziv kolegija: Morfologija ruskoga jezika I.

ECTS - bodovi: 5

Jezik:

ruski (s nekim objašnjenjima na hrvatskom)

Trajanje: 1 semestar (II. - ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja (Morfologija ruskoga jezika I.), 2 sata vježbi (Morfologija ruskoga jezika I.(= 2 P + 2 V)

Uvjeti: položen ispit iz Uvoda u studij ruskoga jezika

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Morfologije ruskoga jezika I.: dioba riječi na nepromjenljive i promjenljive - dioba promjenljivih na osnovu i nastavak. Osnove: neizvedene i izvedene. Izvedene osnove: vrste afiksa u ruskom jeziku. Morfemi/ morfemika. Složenice. Gramatičke kategorije i gram. značenja u ruskom jeziku. Leksičko i gramatičko značenje. Vrste riječi (po funkciji i leksičko-gramatičkom značenju). Imenice. Pridjevi. Brojevi. Zamjenice. Glagoli. Prilozi. Nesamostalne/ gramatičke riječi (poseban status čestica). Uzvici. Modalne riječi. Predikativi.

Vježbe iz morfologije ruskoga jezika I: uvježbavanje prepoznavanja oblika i njihove uporabe.

Cilj:

Usvajanje oblika u svim modelima ruskoga jezika (s velikim i s vrlo ograničenim brojem jedinica). Stvaranje vještina i navika uporabe svih oblika. Stjecanje znanja za provođenje točnih morfoloških i morfemskih analiza.

Literatura: za Morfologiju ruskoga jezika I. i Vježbe iz Morfologije rus.jez. I.

Obavezna:

Гвоздев, А. Н.: *Современный русский литературный язык, I.* - Москва, 1967. (U tome: Морфология, str. 107 –428.)

Гужва, Ф. К.: *Современный русский литературный язык, II.* - Киев, 1979. (U tome: Морфология, str. 3 - 185.)

Розенталь, Д. Э. i dr.: *Современный русский язык.* - Москва: Айрис-Пресс, 2003. (U tome: Морфология, str. 176 –283.)

Современный русский язык / Теория. Анализ языковых единиц. - Москва: Academia, 2002. (U tome: Морфемика, str. 442 – 486.)

Dodatna:

Русская грамматика, I (АН СССР). - Москва: Наука, 1982. (U tome: Морфология, str. 453 – 736.)

UVOD U STUDIJ RUSKE KNJIŽEVNOSTI 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: Uvod u studij ruske književnosti 2

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni

ECTS - bodovi: 5

Oblik nastave: tri sata tjedno (2P + 1S)

Uvjeti: ispunjeni uvjeti iz Uvoda u studij ruske književnosti 1

Ispit: kolokviji i seminari tijekom semestra

Sadržaj: Seminar je uvodnoga i radnoga karaktera, namijenjen studentima prve godine studija, u kojemu će se studenti upoznati s osnovnim pojmovima povijesti, klasifikacije književnosti, književnim rodovima i vrstama (književna genologija), pojmovima analize, kritike i recepcije. Pozornost će se posvetiti i glavnim pravicima teorije književnosti, počevši od ranih teorija sve do suvremenih, a posebice književnopovijesnoj i teorijskoj terminologiji na ruskome jeziku.

Cilj: Cilj je ovoga seminara daljnje (nakon prvoga semestra) upoznavanje studenata s teorijom i terminologijom koja će im pomoći u analizi književnoga teksta te ih upoznati s osnovnim terminima književne teorije.

Obvezna literatura:

Pavličić, P., *Književna genologija*, Zagreb, 1983.

Škreb, Z.; Stamać, A., *Uvod u književnost*, Zagreb, 1986. (odabrana poglavalja)

Eliseev, I. A.; Poljakova, L. G., *Slovar' literaturovedčeskikh terminov*, Zagreb, 2002.

Dopunska literatura:

Tomaševski, B., *Teorija književnosti*, Zagreb, 1998.

Šklovski, V., *Uskrsnuće riječi*, Zagreb, 1969.

Beker, M., *Povijest književnih teorija: od antike do kraja 19. st.*, Zagreb, 1979.

Beker, M., *Suvremene književne teorije*, Zagreb, 1986.

3. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 3	4
Morfologija 2 (predavanja i vježbe)	4 (2+2)
Pregled povijesti ruske književnosti 1 (predavanje)	2
Čitanje odabranih tekstova 1 (seminar)	2

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 3

Naziv predmeta: RUSKI JEZIK

Naziv kolegija: JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 3

ECTS-bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar – 3. semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 4 sata vježbi na tjedan

Uvjeti: položen prethodni ispit iz jezika, tj. JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 2

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij se sastoji od 2 elementa: jezične vježbe i govorne vježbe.

Na **govornim vježbama** obrađuju se sljedeće teme: osoba, obitelj, stanovanje, radni dan, grad, kupovanje. Radi se o temama koje čine svakodnevni život i o kojima najčešće govorimo.

Literatura:

Миллер, Л.В. – Политова, Л.В.: Жили-были...12 уроков русского языка, *Златоуст*, СПб, 2003 - obvezna

Одинцова, И.В.: Что вы сказали?, *Златоуст*, СПб, 2000 - dopunska

Na **jezičnim vježbama** iscrpno se obrađuju i uvježbavaju pojedine gramatičke teme – osnovna značenja i konstrukcije pojedinih padeža s prijedlozima, izražavanje vremenskih konstrukcija, upotreba dugih i kratkih pridjeva, komparacija pridjeva i priloga, specifična upotreba glagolskog vida.

Dopunska literatura:

Хавронина, С., Широченская, А.: Русский язык в упражнениях, *Русский язык*, М.

Глазунова, О.И.: Грамматика русского языка, *Златоуст*, СПб, 2003

Пулькина, И.М. - Захава-Некрасова, Е.Б.: Учебник русского языка для студентов-иностранцев, *Высшая школа*, Москва, 1968

Хавронина, С.А., Казнышкина, И.В.: Всеу свое время, *Русский язык*, М., 2003

Скворцова, Г.Л.: Употребление видов глагола в русском языке, *Русский язык*, М., 2004

Белякова, Н.Н. Как строится русский глагол?, *Златоуст*, СПб, 2002

Кровоносов, А.Д., Редькина, Т.Ю.: Знаю и люблю русские глаголы, *Златоуст*, СПб

Cilj:

Osnovni ciljevi pojedinih elemenata su sljedeći:

1. Govorne vježbe trebaju omogućiti studentima da slobodno čitaju, razumiju, govore i pišu o određenim temama, koje su ujedno najčešće u svakodnevnoj komunikaciji. Uspješnost se provjerava tijekom semestra i na kraju sastavom, diktatom i usmenim odgovorom.
2. Jezične vježbe dopunjavaju govorne na način da studenti uvježbaju pravilnost izražavanja, te razumiju i znaju koristiti i one konstrukcije, koje nisu svojstvene materinjem jeziku. Uspješnost se provjerava na kraju gramatičkim testom i usmenim odgovorom, a naravno indirektno i sastavom.

MORFOLOGIJA RUSKOGA JEZIKA 2

Naziv predmeta: ruski jezik

Naziv kolegija: Morfologija ruskoga jezika 2.

ECTS - bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (III. - zimski)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja (Morfologija ruskoga jezika 2.), 2 sata vježbi (Morfologija ruskoga jezika 2.(= 2 P + 2 V))

Uvjeti: položen ispit iz Morfologije ruskoga jezika I.

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Morfologije ruskoga jezika 2.

Tvorba riječi. Neizvedena/ izvedena osnova. Nemotivirana/motivirana osnova. Formant. Načini tvorbe: pomoću sufiksa, pomoću prefiksa, prefiksno-sufiksni način, leksičko-sintaksni način. Gramatička i leksička značenja prefiksa. Gramatička i leksička značenja sufiksa.

Vježbe iz Morfologije ruskoga jezika 2. Uvježbavanje prepoznavanja tvorbenih modela i stjecanje sposobnosti modeliranja (na osnovi zadanih elemenata).

Cilj: prepoznavanje tvorbenih modela i stjecanje znanja za njihovo modeliranje.

Literatura:

Розенталь, Д. Э. и др.: *Современный русский язык*. - Москва: Айрис-Пресс, 2003. (U tome: Словообразование, str. 163 – 175.)

Русская грамматика, I (АН СССР). - Москва: Наука, 1982. (U tome: Словообразование, str. 133 – 452.)

Современный русский язык / Теория. Анализ языковых единиц. - Москва: Academia, 2002. (U tome: Словообразование / Дериватология, str. 487 – 532.)

PREGLED POVIJESTI RUSKE KNJIŽEVNOSTI 1

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: Pregled povijesti ruske književnosti 1

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni

ECTS - bodovi: 5

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: ispunjeni uvjeti iz Uvoda u studij ruske književnosti 2

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij daje uvid u sva relevantna razdoblja ruske književnosti – od sredine 11. stoljeća, kada je na ukrajinskome teritoriju (Kievskaja Rus') stvorena književno-jezična osnova svih istočnoslavenskih naroda, preko razdoblja tatarske naježde i jačanja Moskovske kneževine do kraja 17. stoljeća, kada dolazi do radikalnih promjena ne samo u književnosti i kulturi, nego i u gospodarstvu te društvenome i političkome životu (reforme Petra Velikoga). Povijesni pregled ruske

književnosti i kulture u zimskome se semestru završava krajem 18. stoljeća, tj. u vrijeme predromatizma.

Cilj: Cilj je ovoga kolegija da studentima 3. semestra dadne kulturni i povijesni kontekst ruske književnosti – ne samo pregledom poetika pojedinih razdoblja, nego i upućivanjem na odgovarajuće općekulturne, vjerske, društvene i političke realije.

Obvezna literatura:

Flaker, A. 1975. *Novija ruska književnost*, u: *Povijest svjetske književnosti, knjiga 7*; Zagreb: Liber, Mladost, str. 270-404.

Mulić, M. 1975. *Stara ruska književnost*; u: *Povijest svjetske književnosti, knjiga 7*; Zagreb: Liber, Mladost, str. 235-267.

Dopunska literatura:

Lihačev, D. S. 1987. *Izbrannye raboty v treh tomah. Tom 1. Razvitie russkoj literatury X-XVII vekov. Poëtika drevnerusskoj literatury*, Leningrad: Hudožestvennaja literatura, Leningradskoe otdelenie.

Slovo o Vojni Igorevoj, Slovo o zakonu i milosti, Slovo o pogibiji Ruske zemlje, Tužbalica kneza Ingvara Ingvareviča, Zadošćina, 1999. Zagreb: Školska knjiga.

ČITANJE ODABRANIH TEKSTOVA 1

Naziv kolegija: Čitanje odabranih tekstova 1

Ime nastavnika: Danijela Lugarić, znan. novakinja

Status kolegija: obavezni

Jezik: hrvatski i ruski

Oblik nastave: seminar

Trajanje: 2 sata tjedno

Broj ECTS bodova: 5 (zajedno s predmetom **Pregled povijesti ruske književnosti 1**)

Uvjet: ispunjeni uvjeti iz Uvoda u studij ruske književnosti 2

OPIS SEMINARA

Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na konkretnoj tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Tekstualni su predlošci djela staroruske književnosti (*Povest' vremennyh let*, 11. st., *Slovo o polku Igoreve*, 12. st., *Zadoščina*, 14. st., *Lečebnik*, 16. st.) te književnosti 18. stoljeća (satire Antioha Dmitrijeviča

Kantemira, komedija *Nedorosl'* Denisa Ivanoviča Fonvizina te dulja pripovijest *Bednaja Liza* Nikolaja Mihajloviča Karamzina) koja na adekvatni način ilustriraju odsječke ruske pisano-kulturne prošlosti te se u suvremenoj znanosti o književnosti tretiraju kao relevantne ishodišne točke ruske književnosti od romantizma do suvremenih dana.

CILJEVI SEMINARA

Cilj je seminara u poticanju studenata na praktično korištenje književnoteorijske aparature pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u književnim seminarima prethodnih semestara i pratit će predavanje Pregled povijest ruske književnosti 1. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji.

4. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 4	6 (4+2)
Osnove staroslavenskoga jezika	2
Pregled povijesti ruske književnosti 2 (predavanje)	2
Čitanje književnih tekstova 2 (seminar)	2

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 4

Naziv predmeta: RUSKI JEZIK 4

Naziv kolegija: JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 4

ECTS-bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar – 4. semestar

Status: obvezatni

Oblik nastave: 6 sati vježbi na tjedan

Uvjeti: položen prethodni ispit iz jezika, tj. JEZIČNE VJEŽBE 3

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij se sastoji od 3 elementa: jezične vježbe, govorne vježbe i lektira.

Na **govornim vježbama** obrađuju se sljedeće teme: transport, prehrana, kultura, obrazovanje, tradicije i običaji. Radi se o temama koje čine svakodnevni život i o kojima najčešće govorimo.

Literatura:

Миллер, Л.В. – Политова, Л.В.: Жили-были...12 уроков русского языка, *Златоуст*, СПб, 2003 - obvezna

Одинцова, И.В.: Что вы сказали?, *Златоуст*, СПб, 2000 - dopunska

Na **jezičnim vježbama** iscrpno se obrađuju i uvježbavaju pojedine gramatičke teme vezane uz glagole – glagoli kretanja, glagolski prilozi i glagolski pridjevi.

Dopunska literatura:

Хавронина, С., Широченская, А.: Русский язык в упражнениях, *Русский язык*, М.

Глазунова, О.И.: Грамматика русского языка, *Златоуст*, СПб, 2003

Пулькина, И.М. - Захава-Некрасова, Е.Б.: Учебник русского языка для студентов-иностранцев, *Высшая школа*, Москва, 1968

Скворцова, Г.Л.: Глаголы движения – без ошибок, *Русский язык*, М., 2003

Куприянова, Т.Ф.: Знакомьтесь: деепричастие, *Златоуст*, СПб, 2002

Куприянова, Т.Ф.: Знакомьтесь: причастие, *Златоуст*, СПб, 2002

Lektira je samostalni, ali vrlo bitni element rada studenata, koji se prati i evaluira tijekom godine.

Literatura – obvezno jedno od navedenog:

Катаева, М.Б. и др.: Читаем о России по-русски, *Златоуст*, СПб, 2000

Писарчик, Н.Ю., Прохоров, Ю.Е.: Мы похожи, но мы разные, *Златоуст*, СПб, 1998

Гапочка, И.К.: Я читаю по-русски, *Русский язык*, М., 2003

Cilj:

Osnovni ciljevi pojedinih elemenata su sljedeći:

1. Govorne vježbe trebaju omogućiti studentima da slobodno čitaju, razumiju, govore i pišu o određenim temama, koje su ujedno najčešće u svakodnevnoj komunikaciji. Uspješnost se provjerava tijekom semestra i na kraju sastavom, diktatom i usmenim odgovorom.
2. Jezične vježbe dopunjavaju govorne na način da studenti uvježbaju pravilnost izražavanja, te razumiju i znaju koristiti i one konstrukcije, koje nisu svojstvene materinjem jeziku. Uspješnost se provjerava na kraju gramatičkim testom i usmenim odgovorom, a naravno indirektno i sastavom.
3. Glavni zadatak lektire je da studenti prošire svoj pasivni i aktivni vokabular, a ujedno su i tekstovi takvog tipa da mogu naučiti i nešto o kulturi i civilizaciji Rusije. Lektira se provjerava tijekom semestra i njezino uspješno svladavanje je preduvjet za dobivanje potpisa i izlazak na ispit.

OSNOVE STAROSLAVENSKOG JEZIKA

Naziv predmeta: ruski jezik

Naziv kolegija: Osnove staroslavenskog (za rusiste i ukrajiniste)

ECTS - bodovi: 5

Jezik: hrvatski (s terminologijom na hrvatskom, ruskom i ukrajinskom)

Trajanje: 1 semestar (IV. - ljetni)

Status: obvezatni

Oblik nastave: 2 sata predavanja

Uvjeti: Student upisan u IV. semestar

Ispit: usmeni i pismeni

Sadržaj:

Upoznavanje studenata s paradigrama staroslavenskoga jezika, njegovim fonemskim sustavom, odnosom glagoljice i ćirilice. Pokazivanje odnosa: staroslavenski (kao orijentir i etalon) / suvremeni ruski, ukrajinski, hrvatski.

Cilj:

Na osnovi staroslavenskoga kao orijentira i etalona ostvarivanje razumijevanja postojanja jasne korelacije među pojavama u živim slavenskim jezicima.

Literatura:

Damjanović, S.: *Glasovi i oblici općeslavenskoga književnog jezika*. - Zagreb, 1993. (i druga izdanja).

Hamm, J.: *Staroslavenska gramatika*. - Zagreb: Školska knjiga, 1958.

Popović, M.: *Osnove staroslavenskog za studente ruskog jezika*. - Zagreb: Liber, 1983. (i drugo izdanje).

Леута, О. І.: *Старослов'янська мова*. - Київ: Вища школа, 2001.

PREGLED POVIJESTI RUSKE KNJIŽEVNOSTI 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: Pregled povijesti ruske književnosti 2

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: obvezni

ECTS-bodovi: 5

Oblik nastave: 2 sata predavanja na tjedno

Uvjeti: položen ispit iz Pregleda povijesti ruske književnosti 1

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij je zamišljen kao nastavak sustavna i pregledna prikaza povijesti ruske književnosti što je započet u prethodnome (zimskome) semestru. Ovdje je, dakle, obuhvaćeno razdoblje 19. i 20. stoljeća. Daje se prikaz glavnih književnih tendencija, poetika, djela i pisaca koji su

obilježili pojedina razdoblja (stilske formacije) – od romantizma, realizma, moderne i simbolizma, avangarde i postsimbolizma, književnosti nakon Drugoga svjetskoga rata do postmodernih tendencija krajem 20. stoljeća. Književnost ni ovdje nije shvaćena kao imanentan (samodostatan) fenomen, nego kao jedna od važnih sastavnica kulture

Cilj: Kolegij omogućuje studentima 4. semestra da steknu uvid u osobitosti povijesnoga razvitka ruske književnosti i kulture 19. i 20. stoljeća, tj da se orijentiraju u ruskoj književnoj i kulturnoj povijesti.

Obvezna literatura:

Flaker, A. 1975. *Novija ruska književnost*, u: *Povijest svjetske književnosti, knjiga 7*; Zagreb: Liber, Mladost, str. 270-404.

Istorija ruskoj literatury, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Leningrad: Nauka.

Kremencova, L. P. (ur.) 2003. *Russkaja literatura XX veka. V dvuh tomah*, Moskva: Academia.

Dopunska literatura:

Jovanović, M. 1980. *Pogled na rusku sovjetsku književnost*, Beograd: Prosveta.

Leksikon stranih pisaca, Zagreb: Školska knjiga.

Leksikon svjetske književnosti. Djela. 2004, Zagreb: Školska knjiga.

Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit.

ČITANJE ODABRANIH TEKSTOVA 2

Naziv kolegija: Čitanje odabranih tekstova 2

Ime nastavnika: Danijela Lugarić, znan. novakinja

Status kolegija: obavezni

Jezik: hrvatski i ruski

Oblik nastave: seminar

Trajanje: 2 sata tjedno

Broj ECTS bodova: 5 (zajedno s predmetom **Pregled povijesti ruske književnosti 1**)

Uvjet: položen ispit iz Pregleda povijesti ruske književnosti 1

OPIS SEMINARA

Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na konkretnoj tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Tekstualni su predlošci djela novije ruske književnosti koja u svojem tematsko-motivskom, idejnom i stilskom sloju ilustriraju stilsku formaciju u kojoj su nastali i/ili na nekim svojim razinama nagoviještaju promjenu paradigme (Aleksandr Sergejevič Puškin: *Evgenij Onegin*; Nikolaj Vasilevič Gogol': *Nos, Šinel'*; Fedor Mihajlovič Dostoevskij: *Son smešnoga čeloveka*; Anton Pavlovič Čehov: *Dama s sobačkom, Čelovek v futljare*; Mihail Afanas'evič Bulgakov: *Rokovye jajca*; Vladimir Nabokov: *Otčajanie*; Venedikt Erofeev: *Moskva-Petuški*).

CILJEVI SEMINARA

Cilj je seminara u poticanju studenata na praktično korištenje književnoteorijske aparature pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u književnim seminarima prethodnih semestara i pratit će predavanje Pregled povijest ruske književnosti 2. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji

5. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 5	4
Sintaksa i historijska gramatika ruskog jezika 1	5 (3+2)
Književnost *	6 (4+2)

*KNJIŽEVNOST 5, 6, 7, 8 semestar

5.–8. SEMESTAR – Pri upisu u svaki semestar studenti biraju najmanje dva od kolegija ponuđenih na Katedri za rusku književnost (unutarnja izbornost). Svaki se kolegij sastoji od dva sata predavanja i jednog sata seminara i nosi 3 ECTS boda. Na taj način student u jednom semestru ostvaruje 6 ECTS bodova na književnosti.

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 5

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Jezične vježbe iz ruskog jezika 5

ECTS bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (V. semestar studija ruskog jezika i književnosti)

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sata

Uvjeti: upisan V. semestar studija ruskog jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Rad sa studentima obuhvaće nekoliko različitih aspekata jezičnih i govornih vježbi: 1. utvrđivanje poznatog gramatičkog materijala i usvajanje novog (testovi, diktati, eseji i sl.); 2. proširenje leksika ruskog jezika u skladu s programom udžbenika, pri čemu se nastava zasniva na aktivnim oblicima lektorata (intervjui, dijalozi, predstave i sl.); 3. upoznavanje s različitim oblicima ruske kulture: književnost prve polovice 19. stoljeća, povijest, likovna umjetnost, glazba, film i dr. Važan dio prezentacije omogućuje video i audio materijal vezan uz navedene kulturološke teme. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti po jedan referat na zadanu temu, a tema se odabire u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz referata sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

Cilj: Zadatak tako strukturiranog programa je širenje jezične/komunikacijske kompetencije studenata na danom stupnju studija ruskog jezika i književnosti.

Obvezna literatura:

И.С.Костина, Н.Н.Александрова, Т.И.Александрова, Е.Б.Богословская, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 2. Санкт-Петербург, 1996.

В.М.Соловьев, *Слово о России*. Книга для чтения по русской истории. Москва, 1999.

Н.Ю.Писарчик, Ю.Е.Прохоров, *Мы похожи, но мы разные*. Санкт-Петербург, 1998.

Dodatna literatura:

В.Я.Труфанова, *Путь к общению*. Интенсивный курс речевой адаптации. Москва, 1999.

В.И.Аннушкин, А.А.Акишина, Т.Л.Жаркова. *Знакомиться легко, расставаться трудно*.

Интенсивный курс русского речевого общения. Москва, 2004.

SINTAKSA I HISTORIJSKA GRAMATIKA RUSKOGA JEZIKA 1

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Sintaksa i historijska gramatika ruskoga jezika 1

ECTS-bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski); 5. semestar

Status: obavezni

Oblik nastave: pet sati tjedno (3P + 2S)

Uvjeti: položen ispit iz Morfologije ruskoga jezika 2 i Osnova staroslavenskog jezika

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj (Historijska gramatika):

PREDAVANJE

Upoznavanje studenata s razvojem osnovnih zakonitosti fonetskog i gramatičkog sustava ruskoga jezika od najstarijeg vremena do suvremenog stanja. Analiza povijesno uvjetovanih veza između tzv. jezičnih pravila i izuzetaka u suvremenom književnom i razgovornom jeziku.

SEMINAR

Praktični rad s vježbama sastavljenim na osnovi staroruskih i suvremenih tekstova, uz korištenje dijalektološkog materijala. Komparativna analiza jezičnih osobina ruskoga, ukrajinskog i bjeloruskoga jezika.

Cilj: Naučiti studente da samostalno primjenjuju teorijsko znanje u povijesnom objašnjavanju konkretnih pojava suvremenog ruskog jezika. Stjecanje vještine procjenjivanja jezičnih novacija i njihovog mjesta u jezičnom sustavu.

LITERATURA

obavezna literatura:

1. Иванов В.В. *Историческая грамматика русского языка*. «Просвещение». Москва 1990.
2. Содоль Г.В. *Историческая грамматика русского языка. Сборник упражнений*. Вища школа. Киев 1978.
3. *Литература Древней Руси. Хрестоматия*. Сост. Л.А.Дмитриев. Ред. Д.С.Лихачев. «Высшая школа». Москва 1990.

dodatna literatura:

1. Василенко И.А. *Историческая грамматика русского языка*. Сборник упражнений. «Просвещение». Москва 1965.
2. Копорская Е.С. *Семантическая история славянизмов в русском литературном языке нового времени*. «Наука» Москва 1988.

Sadržaj (Sintaksa):

PREDAVANJE

Nakon definiranja predmeta sintakse i nabiranja osnovnih sredstva za izražavanje sintaktičkih odnosa prelazi se na prvu sintaktičku jedinicu – *skup riječi*. Oni se analiziraju prema različitim kriterijima (prema glavnoj riječi, prema tipu sveze itd.).

Druga sintaktička jedinica jest *rečenica*. Obrađuju se vrste rečenica prema značenju, prema postojanju jednog ili dvaju glavnih dijelova, prema (ne)uključenosti sporednih dijelova, prema broju predikatnih jedinica itd.

Nadalje, obrađuju se jednodijelne rečenice, dvodijelne, krnje i eliptične. Upućuje se na osnovne razlike i način na koji se one izražavaju. Slijedi nastavna jedinica koja dotiče glavne (subjekt i predikat) i sporedne (apozicija, atribut, objekt i priložna oznaka) dijelove rečenice.

Ukazuje na se gramatičke i značenjske razlike između *jednostavne* i *složene rečenice*. Govoreći o složenim rečenicama upozorava se na razliku između nezavisno i zavisnosloženih, kao i na tipove zavisnih rečenica (surečenica).

Sve se sintaktičke jedinice ruskoga jezika obrađuju kontrastivno s odgovarajućim jedinicama hrvatskoga jezika.

SEMINAR

U sklopu seminara u prvom se redu uvježbava sintaktičko gradivo obrađeno na predavanjima. Na materijalu namijenjenom praktičnom radu (ciljano sastavljene vježbe, tekstovi) utvrđuje se i provjerava znanje i razumijevanje sintaktičkih jedinica. Nakon toga studenti dobivaju zadatke koje obavljaju u okviru seminarskih radova, koji se čitaju i komentiraju na nastavi.

Obrađuje se i interpunkcija (opet kontrastivno s hrvatskom), te indirektni i direktni govor.

Cilj: Svladavanje svih sintaktičkih jedinica olakšava snalaženje u tekstu, razumijevanje teksta, razumijevanje međusobnog odnosa između pojedinih jedinica teksta (bilo da se radi o odnosu riječi unutar rečenica ili o međusobnom odnosu rečenica). Dobro poznavanje sintakse padeža, odnosa među dijelovima rečenica i sl. olakšava ne samo razumijevanje, nego i izražavanje na ruskom jeziku. Osobito je važno da studenti svladaju pravila za interpunkciju jer je i ona vrlo bitan faktor za razumijevanje teksta i pravilno pismeno izražavanje.

LITERATURA:

obavezna literatura:

1. *Краткая русская грамматика* под ред. Н.Ю.Шведовой и В.В. Лопатина, РАН, Институт русского языка, Москва, 2002 (стр. 392 – 707)
2. *Современный русский язык* под ред. В.А. Белошапковой, Москва, 1997 (Раздел: Синтаксис)
3. Barić i dr. *Hrvatska gramatika*, dio Sintaksa, Školska knjiga, Zagreb, 1997
4. Katičić, Radoslav *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika (nacrt za gramatiku)*, JAZU – Globus, Zagreb, 1986.

dodatna literatura:

Русская грамматика, том II, Синтаксис, Наука, Москва, 1980

6. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 6	4
Sintaksa i historijska gramatika ruskoga jezika 2	5 (3+2)
Književnost	6 (4+2)

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOGA JEZIKA 6

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Jezične vježbe iz ruskog jezika 6

ECTS bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (VI. semestar studija ruskog jezika i književnosti)

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sata

Uvjeti: upisan VI. semestar studija ruskog jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Program kolegija podrazumijeva kontinuiranu i proširenu nastavu s prethodnog stupnja lektorata, što znači da se rad sa studentima koncentrirao na sljedeće: 1. daljnje utvrđivanje gramatičkog materijala i usvajanje novih spoznaja (testovi, diktati, eseji i sl.); 2. proširenje leksika ruskog jezika, u skladu s programom udžbenika, pri čemu se nastava zasniva na aktivnim oblicima lektorata (intervjui, dijalozi, predstave i sl.); 3. upoznavanje s različitim oblicima ruske kulture: književnost druge polovice 19. stoljeća, povijest, likovna umjetnost, glazba, film i dr. Važan dio prezentacije omogućuje video i audio materijal vezan uz navedene kulturološke teme. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti po jedan referat na zadanu temu, a tema se odabire u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz referata sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

Cilj: Zadatak tako strukturiranog programa je širenje jezične/komunikacijske kompetencije studenata na danom stupnju studija ruskog jezika i književnosti.

Obvezna literatura:

И.С.Костина, Н.Н.Александрова, Т.И.Александрова, Е.Б.Богословская, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 2. Санкт-Петербург, 1996.

И.С.Костина, Н.Н.Александрова, Т.И.Александрова, Е.Б.Богословская, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 3. Санкт-Петербург, 1997.

В.М.Соловьев, *Слово о России*. Книга для чтения по русской истории. Москва, 1999.

Н.Ю.Писарчик, Ю.Е.Прохоров, *Мы похожи, но мы разные*. Санкт-Петербург, 1998.

Dodatna literatura:

В.Я.Труфанова, *Путь к общению*. Интенсивный курс речевой адаптации. Москва, 1999.

В.И. Аннушкин, А.А. Акишина, Т.Л. Жаркова. *Знакомиться легко, расставаться трудно*.
Интенсивный курс русского речевого общения. Москва, 2004.

SINTAKSA I HISTORIJSKA GRAMATIKA RUSKOGA JEZIKA 1

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Sintaksa i historijska gramatika ruskoga jezika 1

ECTS-bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski); 5. semestar

Status: obavezni

Oblik nastave: pet sati tjedno (3P + 2S)

Uvjeti: položen ispit iz Morfologije ruskoga jezika 2 i Osnova staroslavenskog jezika

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj (Historijska gramatika):

PREDAVANJE

Upoznavanje studenata s razvojem osnovnih zakonitosti fonetskog i gramatičkog sustava ruskoga jezika od najstarijeg vremena do suvremenog stanja. Analiza povijesno uvjetovanih veza između tzv. jezičnih pravila i izuzetaka u suvremenom književnom i razgovornom jeziku.

SEMINAR

Praktični rad s vježbama sastavljenim na osnovi staroruskih i suvremenih tekstova, uz korištenje dijalektološkog materijala. Komparativna analiza jezičnih osobina ruskoga, ukrajinskog i bjeloruskoga jezika.

Cilj: Naučiti studente da samostalno primjenjuju teorijsko znanje u povijesnom objašnjavanju konkretnih pojava suvremenog ruskog jezika. Stjecanje vještine procjenjivanja jezičnih novacija i njihovog mjesta u jezičnom sustavu.

LITERATURA

obavezna literatura:

1. Иванов В.В. *Историческая грамматика русского языка*. «Просвещение». Москва 1990.
2. Содоль Г.В. *Историческая грамматика русского языка. Сборник упражнений*. Вища школа. Киев 1978.
3. *Литература Древней Руси. Хрестоматия*. Сост. Л.А. Дмитриев. Ред. Д.С. Лихачев. «Высшая школа». Москва 1990.

dodatna literatura:

1. Василенко И.А. *Историческая грамматика русского языка*. Сборник упражнений. «Просвещение». Москва 1965.
2. Копорская Е.С. *Семантическая история славянизмов в русском литературном языке нового времени*. «Наука» Москва 1988.

Sadržaj (Sintaksa):**PREDAVANJE**

Nakon definiranja predmeta sintakse i nabiranja osnovnih sredstva za izražavanje sintaktičkih odnosa prelazi se na prvu sintaktičku jedinicu – *skup riječi*. Oni se analiziraju prema različitim kriterijima (prema glavnoj riječi, prema tipu sveze itd.).

Druga sintaktička jedinica jest *rečenica*. Obrađuju se vrste rečenica prema značenju, prema postojanju jednog ili dvaju glavnih dijelova, prema (ne)uključenosti sporednih dijelova, prema broju predikatnih jedinica itd.

Nadalje, obrađuju se jednodijelne rečenice, dvodijelne, krnje i eliptične. Upućuje se na osnovne razlike i način na koji se one izražavaju. Slijedi nastavna jedinica koja dotiče glavne (subjekt i predikat) i sporedne (apozicija, atribut, objekt i priložna oznaka) dijelove rečenice.

Ukazuje na se gramatičke i značenjske razlike između *jednostavne* i *složene rečenice*. Govoreći o složenim rečenicama upozorava se na razliku između nezavisno i zavisnosloženih, kao i na tipove zavisnih rečenica (surečenica).

Sve se sintaktičke jedinice ruskoga jezika obrađuju kontrastivno s odgovarajućim jedinicama hrvatskoga jezika.

SEMINAR

U sklopu seminara u prvom se redu uvježbava sintaktičko gradivo obrađeno na predavanjima. Na materijalu namijenjenom praktičnom radu (ciljano sastavljene vježbe, tekstovi) utvrđuje se i provjerava znanje i razumijevanje sintaktičkih jedinica. Nakon toga studenti dobivaju zadatke koje obavljaju u okviru seminarskih radova, koji se čitaju i komentiraju na nastavi.

Obrađuje se i interpunkcija (opet kontrastivno s hrvatskom), te indirektni i direktni govor.

Cilj: Svladavanje svih sintaktičkih jedinica olakšava snalaženje u tekstu, razumijevanje teksta, razumijevanje međusobnog odnosa između pojedinih jedinica teksta (bilo da se radi o odnosu riječi unutar rečenica ili o međusobnom odnosu rečenica). Dobro poznavanje sintakse padeža, odnosa među dijelovima rečenica i sl. olakšava ne samo razumijevanje, nego i izražavanje na ruskom jeziku. Osobito je važno da studenti svladaju pravila za interpunkciju jer je i ona vrlo bitan faktor za razumijevanje teksta i pravilno pismeno izražavanje.

LITERATURA:

obavezna literatura:

5. *Краткая русская грамматика* под ред. Н.Ю.Шведовой и В.В. Лопатина, РАН, Институт русского языка, Москва, 2002 (стр. 392 – 707)
6. *Современный русский язык* под ред. В.А. Белошапковой, Москва, 1997 (Раздел: Синтаксис)
7. Barić i dr. *Hrvatska gramatika*, dio Sintaksa, Školska knjiga, Zagreb, 1997
8. Katičić, Radoslav *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika (nacrt za gramatiku)*, JAZU – Globus, Zagreb, 1986.

dodatna literatura:

Русская грамматика, том II, Синтаксис, Наука, Москва, 1980

7. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 7	4
Analiza i interpretacija tekstova od 11. do 16. stoljeća	4 (3+1)
Književnost	6 (4+2)

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 7

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Jezične vježbe iz ruskog jezika 7

ECTS bodovi: 4

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (VII. semestar studija ruskog jezika i književnosti)

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sata

Uvjeti: upisan VII. semestar studija ruskog jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Na vježbama studenti upoznaju različite stilističke varijante suvremenog ruskog jezika na primjerima različitih tipova tekstova, što podrazumijeva i vježbe iz prevođenja. Nastavlja se rad na usvajanju gramatičkih paradigmi, na proširenju leksičkog fonda, na produblivanju spoznaja iz područja suvremene ruske kulture i društva. Posebna pozornost pridaje se jezično-stilističkoj analizi tekstova iz ruske književnosti 20. stoljeća. U nastavi se koristi i audio-vizualni materijal. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti po jedan referat na zadanu temu, a tema se odabire u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz referata sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

Cilj: Zadatak tako strukturiranog programa je daljnje širenje jezične/komunikacijske kompetencije studenata na danom stupnju studija ruskog jezika i književnosti.

Obvezna literatura:

И.С.Костина, Н.Н.Александрова, Т.И.Александрова, Е.Б.Богословская, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 3. Санкт-Петербург, 1997.

И.Костина, Т.Александрова, Е.Васянина, М. Костина, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 4. Санкт-Петербург, 1998.

А.Родимкина, З. Райти, Н.Ландсман, *Россия сегодня*. Тексты и упражнения. Санкт-Петербург, 1999.

Dodatna literatura:

В.В.Воробьев, В.В.Дронов, Г.В.Хруслов, *Москва... Россия ... Речь и образы*. Корректировочный курс по русскому языку и культуре. Москва, 2002.

А.С.Александрова, Н.М.Лариохина, М.И.Мелентьева, *Современная Россия. Политика, Экономика. Культура*. Москва, 2002.

Н.Ю.Царева и др. *Продолжаем изучать русский*. Москва, 1999.

ANALIZA I INTERPRETACIJA TEKSTOVA OD 11. DO 16. STOLJEĆA.

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Analiza i interpretacija tekstova od 11. do 16. stoljeća

ECTS-bodovi: 5

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni); 6. semestar

Status: obavezni

Oblik nastave: 4 sata tjedno (3P + 1S)

Uvjeti: položen ispit iz Historijske gramatike ruskoga jezika

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj:

PREDAVANJE

Lingvistička i kulturološka analiza najznačajnijih književnih djela XI-XVI. st. na temelju najnovije teorije “stadijalnosti” razvoja ruske književnosti i jezika koja bitno mijenja dosadašnji pristup srednjovjekovnom tekstu. Formiranje i razvoj “slike svijeta” srednjovjekovnog čovjeka, proučavanje njihova utjecaja na kasniji razvoj ruskoga jezika, književnosti i kulture.

SEMINAR

Pojedinačni i skupni rad s različitim književnim djelima. Analiza srednjovjekovnog jezičnog i kulturološkog podteksta u književnim djelima 19. i 20. stoljeća.

Cilj: Savladavanje vještine kompleksne književno-lingvističke i povijesno-kulturološke analize srednjovjekovnog teksta.

LITERATURA:

obavezna literatura:

1. Ужанков А.Н. *О принципах построения истории русской литературы XI - первой трети XVIII веков*. М., 1996.
2. Громов М.Н. Ужанков А.Н. *Культура древней Руси// История культур славянских народов*. Т. 1. М., 2003.
3. Видмарович Н. *"Священнобезмолвие" в древнерусской литературе*. FF Press. Zagreb 2003.
4. Видмарович Н. "К вопросу о звуковой стороне плетения словес" // *V. Nemzetközi Szlavisztikai Napok (Zbornik radova sa Međunarodnih slavističkih dana, održanih u Szombathelyu, Mađarska 27-28.5. 1994)*. II. kötet. Szerkeszti: Gadányi Károly. Szombathely 1996. str. 466-488.
5. Видмарович Н. "Словосложение в "плетении словес"" // *Slavica Quinqueecclesiensia* sv. II. Urednici dr. Lendvai Endre i Hajzer Lajos, Университет им. Януса Паннониуса. Pécs 1996., str. 217-226.

8. semestar	
Jezične vježbe iz ruskog jezika 8	4
Stilistika ili Frazeologija	4 (2+2)
Književnost	6 (4+2)

JEZIČNE VJEŽBE IZ RUSKOG JEZIKA 8

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Jezične vježbe iz ruskog jezika 8

ECTS bodovi: 4

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (VIII. semestar studija ruskog jezika i književnosti)

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sata

Uvjeti: upisan VIII. semestar studija ruskog jezika i književnosti

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: I dalje se proširuje uvid studenata u različite stilističke varijante suvremenog ruskog jezika. Nastavlja se rad na usvajanju gramatičkih paradigmi, na proširenju leksičkog fonda, na produbljanju spoznaja iz područja suvremene ruske kulture i društva. Posebna pozornost pridaje se stilističkoj analizi tekstova iz ruske književnosti 20. stoljeća. U nastavi se koristi i audio-vizualni materijal. Studenti su obvezni pripremiti i izložiti po jedan referat na zadanu temu, a tema se odabire u dogovoru s nastavnikom. Ocjena iz referata sastavni je dio ukupne ocjene iz kolegija.

Cilj: Zadatak tako strukturiranog programa je daljnje širenje jezične/komunikacijske kompetencije studenata na danom stupnju studija ruskog jezika i književnosti.

Obvezna literatura:

И.Костина, Т.Александрова, Е.Васянина, М. Костина, *Перспектива*. Основная часть. Выпуск 4. Санкт-Петербург, 1998.

А.Родимкина, З. Райти, Н.Ландсман, *Россия сегодня*. Тексты и упражнения. Санкт-Петербург, 1999.

Dodatna literatura:

В.В.Воробьев, В.В.Дронов, Г.В.Хруслов, *Москва... Россия ... Речь и образы*. Корректировочный курс по русскому языку и культуре. Москва, 2002.

А.С.Александрова, Н.М.Лариохина, М.И.Мелентьева, *Современная Россия. Политика, Экономика. Культура*. Москва, 2002.

Н.Ю.Царева и др. *Продолжаем изучать русский*. Москва, 1999.

STILISTIKA

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Stilistika

ECTS bodovi: 4

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (VIII. semestar studija ruskog jezika i književnosti)

Status: obvezatan

Oblik nastave: 4 sata

Uvjeti: upisan VIII. semestar studija ruskog jezika i književnosti

Ispit: usmeni

Sadržaj: Program kolegija obuhvaća probleme praktične stilistike: 1. funkcionalnih stilova; 2. leksičke stilistike koja se odnosi na pitanja odabira riječi, stilističkog korištenja sinonima, antonima, homonima, paronima, leksika s ograničnom sferom upotrebe (dijalekti, profesionalizmi, žargonizmi), stilističke funkcije historicizama, arhaizama, neologizama, posuđenica, kao i emocionalnih i

ekspresivnih obilježja izraza; 3. stilistike vrsta riječi – imenica, pridjeva, zamjenica, brojeva, glagola i priloga. Seminarski tip rada podrazumijeva da će se studenti okušati i u stilističkim analizama različitih tipova tekstova i pripremiti kraće referate na zadane teme. Ocjene referata ulaze u ukupnu ocjenu.

Cilj: Upoznavanje studenata sa stilističkom raznovrsnošću suvremenog ruskog jezika, mogućnostima praktičnog korištenja tih spoznaja u svrhu jačanja jezične i govorne kompetencije, kao i stjecanja teorijske refleksije u području opće stilistike.

Obvezna literatura:

Д.Э.Розенталь, *Практическая стилистика русского языка*. Москва, 1987.

И.Б.Голуб, *Стилистика русского языка*. Москва, 2002.

И.Б.Голуб, *Упражнения по стилистике русского языка*. Москва, 2003.

Dodatna literatura:

О.А. Крылова, *Основы функциональной стилистики русского языка*. Москва, 1979.

FRAZEOLOGIJA RUSKOG JEZIKA

Naziv predmeta: Ruski jezik

Naziv kolegija: Frazеologija ruskog jezika

ECTS-bodovi: 4

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni); 8. semestar

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata predavanja i 2 sata seminara

Uvjeti: položen ispit iz Sintakse ruskog jezika

Ispit: usmeni

Sadržaj:

PREDAVANJE

Definira se frazem, daju se njegove osnovne karakteristike. Objašnjavaju se razlike između šire i uže frazeologije i različita gledanja na granice frazeologije. Frazemi se analiziraju s triju aspekata: sa strukturnog (trostupanjska podjela frazema; frazemi sa strukturom fonetske riječi, sveze riječi i rečenice), sintaktičkog (funkcija frazema u rečenici i uključivanje u kontekst) i semantičkog (posebna se pažnja posvećuje desemantizaciji, semantičkom talogu, te načinima stvaranja frazeološkog značenja), a onda se prelazi na kategorijalno značenje frazema, te različite tematske i značenjske koncepte. Govori se frazeološkoj varijantnosti, sinonimiji, paradigmatičnosti.

Govori se i o osnovama frazeografije.

Analizirajući i obrađujući frazeme ruskog jezika, stalno ih se dovodi u vezu sa frazemima hrvatskog jezika.

SEMINAR

Na bazi usvojene teorije studenti sami biraju pojedine frazeološke tematske blokove i/ili koncepte ruskog i hrvatskog jezika, te ih analiziraju s različitih aspekata u svojim seminarskim radovima. Radovi se čitaju i komentiraju na nastavi.

Cilj: Upoznavanje s vrlo bogatim ruskim frazeološkim fondom, stjecanje većih i boljih izražajnih mogućnosti. Studentima se pruža mogućnost usporedbe ruske i hrvatske frazeologije. Poznavanje i aktivna upotreba frazeologije stranog jezika dokaz je prilično visokog stupnja znanja stranog jezika (frazeologija se obično usvaja posljednja), zato je vrlo važno da se studenti ruskog jezika i književnosti što bolje i dublje upute u tu problematiku.

LITERATURA:

obavezna literatura:

1. Жуков, В.П. *Семантика фразеологических оборотов* Просвещение, Москва, 1978
2. *Проблемы фразеологической семантики* под ред. Г.А. Лилич, Изд. С.-Петербургского университета, Санкт-Петербург, 1996
3. *Современный русский язык. Лексикология, фразеология, лексикография* Филологический факультет Санкт-Петербургского государственного университета, Санкт-Петербург, 2002 (Раздел: Фразеология)
4. Fink, Željka, *O jednom tipu frazeoloških varijanti*, Rječnik i društvo (zbornik radova sa znanstvenog skupa o leksikografiji i leksikologiji), Zagreb, 1993, str. 65-70
5. Fink, Željka, *Poredbena frazeologija – pogled izvana i iznutra*, FF-press, Zagreb, 2002.
6. Fink, Željka *Tipovi adjektivnih frazeologizama (na materijalu ruskog i hrvatskog jezika)*, Filologija, knjiga 20-21, Zagreb, 1992-1993, str. 91-103

dodatna literatura:

Мокиенко, В.М. *Славянская фразеология* Высшая школа, Москва, 1980

KNJIŽEVNOST (OD 5. DO 8. SEMESTRA)

RUSKI ROMANTIZAM 1

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruski romantizam 1**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položene obvezatne književne kolegije prethodnih semestara

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij daje uvid u osobitosti ruskoga romantizma kako s obzirom na europski književni i kulturni kontekst kraja 18. i prvih desetljeća 19. stoljeća, tako i s obzirom na rusku književno-kulturnu tradiciju. Pregled osnovnih poetičkih i književnopovijesnih obilježja ruskoga romantizma temelji se na analizi opusa najvažnijih pisaca toga razdoblja - od sentimentalizma i predromantizma (Karamzin, Žukovskij, Batjuškov) do dekabrista, Puškina (kao središnje figure razdoblja), Čaadaeva i dr.

Cilj: Cilj je kolegija da upozna studente s ranim razdobljem ruskoga romantizma te osobito s njegovom središnjom figurom – Aleksandrom Puškinom.

Obvezna literatura:

Flaker, A. 1976. *Stilske formacije*, Zagreb: SNL.

Flaker, A. 1986. *Ruska književnost*, Zagreb: SNL.

Istorija ruskoj literatury, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Leningrad: Nauka.

Dopunska literatura:

M. Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit.

RUSKI ROMANTIZAM 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruski romantizam 2**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni

Sadržaj: Kolegij nastavlja prikaz romantizma, i to od Lermontova, Baratynskoga, ranoga Gogolja do «postromantičara» - Tjutčeva i Feta.

Cilj: Cilj je kolegija da studenti viših godišta steknu produbljeniji uvid u ono razdoblje ruske književnosti kojim se ona prvi put, otkad se konstituirala kao zasebna istočnoslavenska jezična i kulturna sfera, ne samo ravnopravno uključuje u zapadnoeuropske književne procese, nego je spremna da u idućem povijesnome razdoblju (realizmu) preuzme jednu od vodećih uloga na svjetskoj književnoj sceni.

Obvezna literatura:

Flaker, A. 1976. *Stilske formacije*, Zagreb: SNL.

Flaker, A. 1986. *Ruska književnost*, Zagreb: SNL.

Istorija ruskoj literatury, I (1980), II (1981), III (1982), IV (1983), Leningrad: Nauka.

Dopunska literatura:

M. Stojnić, M. (ur.) 1976. *Ruska književnost. Knjiga 1*, Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit.

RUSKI REALIZAM 1

Opis kolegija preddiplomskog studija

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruski realizam 1**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Realizam će se razmatrati kao književno-povijesna stilska formacija. U teorijskom uvodu govorit ćemo o terminu “realizam” kao odrednici novog stila, dakle o tome što je to značilo “realnost” i “mimeza” u shvaćanjima toga razdoblja, te će se taj termin odijeliti od termina “realizam” kao vanpovijesne stilske kategorije. Studenti se nadalje upoznaju s novonastalim poetikama realizma kao inovativnog inetrnacionalnog stila koji će dominirati drugom polovicom 19. stoljeća i u zapadnoeuropskim književnostima i u književnosti ruskoj. Daje se sustavni prikaz nastajanja i razvoja ruskog realizma, od “naturalne škole” (adekvata ranom realizmu u zapadnoeuropskim zemljama) do “visokog realizma” L. Tolstoja i F. Dostoevskog. Razmatra se suodnos pripovjednih, dramskih i lirskih žanrova u tom razdoblju, te stvaralaštvo najistaknutijih ruskih realista. Ruski se realizam, zbog

svoje naglašene orijentacije na živu zbilju aktualne povijesne svakodnevice, iz koje crpi građu i teme, objašnjava i kao mogući izvor spoznaja o kulturnoj i društvenoj stvarnosti Rusije toga doba. Uz reprezentativne umjetničke tekstove od studenata se očekuje da upoznaju i povijest intelektualnih i društvenih ideja u Rusiji 1840 – 1890.

Cilj: Cilj je kolegija upoznati osebnost ruske varijante realizma kroz uvid u stvaralaštvo njegovih najizvršnijih predstavnika

Obvezna literatura:

Flaker, A., Ruski klasici XIX stoljeća. Školska knjiga, Zagreb, 1965.

Flaker, A., Stilske formacije. SNL, Zagreb, 1986.

Dopunska literatura:

Rascvet ruskog realizma, tom III. U: Istorija ruskoj literatury I–IV, Nauka, Leningrad, 1981 – 1983.

Orlov, A. S. (red.) Osnovy kursa istorii Rossii. MGU, Prostor, Moskva, 2002

RUSKI REALIZAM 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruski realizam 2**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: U kolegiju se tumače oni povijesni književni i kulturalni procesi koji su doveli do dezintegracije stilske formacije realizma krajem 19. stoljeća. Realizam se transformira u nove, modernističke usmjerene oblike, što je posebno zanimljivo pratiti kroz prozne oblike književnosti. Već u djelima Tolstoja i Dostojevskog zapažaju se one tendencije, koje su sukladne težnjama ruskih modernista na razmeđu stoljeća. Javlja se i novi autori, koje realizam u prozi preosmišljavaju (naprimjer A. P. Čehov), odnosno preoblikuju ga u skladu s novim strujanjima (naturalizam, impresionizam, esteticizam, kraja 19. stoljeća).

Cilj: kolegij osporava neke zastarjele klišeje, posebno u zapadnoeuropskoj recepciji, po kojima djelima ruskog realizma, poimence romana, dominira društvena funkcija na uštrb estetske funkcije. Naprotiv, upravo visoki artizam mnogih djela nastalih unutar formacije povijesnog realizma,

predstavlja uzor esteticizmu kraja stoljeća. Uz to, baština ruskih realista – bilo da se osporava, bilo da se nadograđuje, nezaobilazno je polazište u književnosti dvadesetog stoljeća.

Obvezna literatura:

Flaker, A. Ruski klasici XIX stoljeća, Školska knjiga, Zagreb, 1965.

Flaker, A. Stilske formacije, SNL, Zagreb, 1986.

Dopunska literatura:

Literatura konca XIX – načala XX Veka (1881 – 1917) tom IV. U: Istorija ruskoj literatury I – IV, Nauka, Leningrad, 1981 – 1983.

Bogomolov, N. A. (ur) Russkaja literatura rubeža vekov (1890 – načalo 1920-h godov). I – II. Nasledie, IMLI RAN, Moskva, 2001.

Silard, L. Russkaja literatura konca XIX – načala XX veka (1890 – 1917), tom I, Tankönyvado, Budapest, 1983.

RUSKA PROZA 20. STOLJEĆA

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruska proza 20. stoljeća**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: usmeni, te izrada seminarskog rada

Sadržaj: U uvodnom dijelu kolegija objašnjava se povijest proznih žanrova u Rusiji dvadesetog stoljeća u njihovim karakterističnim pojavnostima. Osnovne poetičke i književno povijesne odrednice pozadina su na kojoj se ocrtavaju pojedini fenomeni ruske povijesti književnosti, pa tako i svojevrsna bifurkacija na sovjetsku književnost matice i rusku književnost u dijaspori koja je nastala zbog društvenih i političkih promjena u Rusiji 1918. godine. Dvije su se književnosti, premda uvijek u kontaktu, ponovno sjedinile tek u 90-im godinama dvadesetog stoljeća. Unutar potonje, emigrantske književnosti, posebno je zanimljiva bila pojava Vladimira Nabokova, rusko-američkog književnika. U seminaru će se analizirati pretežito njegovi ruski romani iz 20-ih i 30-ih godina, a težište je seminaru, nakon uvodnog dijela na individualnom radu studenata, njihovim analizama i interpretacijama prezentiranim u obliku seminarskih radnji.

Obvezna literatura:

Agenosov, V. (red.) Russkaja literatura XX veka, I – II. Drofa, Moskva, 2001.

Kremencov, L. (red.) Russkaja literatura XX veka, I – II. Academia, Moskva, 2001.

Dopunska literatura:

Nabokov, V. V: Pro et contra. Ličnost' i tvorčestvo Vladimira Nabokova v ocenke russskih i zarubežnyh myslitelej i issledovatelej, I – II. Sankt – Peterburg, 1997 – 2003.

OPĆA POVIJEST I TEORIJA KNJIŽEVNOSTI 1

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Opća povijest i teorija književnosti 1**

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2 sata predavanja na tjedan

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni ili usmeni (po izboru studenata)

Sadržaj. U zimskom semestru obrađuju se pitanja periodizacije i historiografije književnosti iz kulturalne vizure. Izlažu se shvaćanja ideje kulture, problematizira se pojam "epoha" i "stilskih formacija" te daje pregled značenja pojmova *moderna/modernizam, avangarda, postmoderna/postmodernizam*. Pojmovi književnih epoha i stilskih formacija tumače se kao specifični oblici modernističke metanaracije u doba linearnog koncepta povijesti. Opća problematika književne povijesti i kulture izlaže se na primjerima iz modernoga romana (Belyj, Pil'njak, Bulgakov), poetike nulte točke (Kručenyh, Hlebnikov, Harms) i postmoderne proze (Erofeev, Bitov, Pelevin). Po želji studenata s drugih studijskih grupa uključit će se građa iz slavenskih književnosti te svjetski klasici 20. stoljeća i relevantni postmoderni autori.

Cilj. Cilj je kolegija upoznavanje s temeljnim metodološkim orijentacijama u književnoj i kulturnoj povijesti te povijesnošću same književne povijesti i kulturologije. U sklopu kolegija studenti će imati prilike na izabranim tekstovima iz moderne i postmoderne književnosti otkrivati razlike u shvaćanju teksta, autora, subjekta, strukture i čitatelja, te tako u susretu s građom provjeriti valjanost moderne historiografije i njezine periodizacije.

Obvezna literatura

- Biti, Vladimir. 2000. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*. Zagreb.
- Eagelton, Terry. 2002. *Ideja kulture*. Zagreb.
- Flaker, Aleksandar. 1976/1986. *Stilske formacije*. Zagreb.
- Tinjanov, Jurij. 1998. *Pitanja književne povijesti*. Zagreb.
- Solar, Milivoj. 1997. *Suvremena svjetska književnost*. Zagreb.
- Žmegač, Viktor. 2004. Dileme povijesne projekcije književnosti. U: *Oko književnosti*. Ur. Josip Užarević. Zagreb.

Dodatna literatura

- Perkins, David. 1992. *Is Literary History Possible?* Baltimore/London.
- Smirnov, Igor. 2000. *Megaistoria. K istoričeskoj tipologiji kul'tury*. Moskva.
- Whyte, Hayden. 1973. *Metahistory: The Historical Imagination in 19th Century Europe*. Baltimore.

OPĆA POVIJEST I TEORIJA KNJIŽEVNOSTI 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Opća povijest i teorija književnosti 2**

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P+ 1S

Uvjeti: položene obvezatne književne kolegije prethodnih semestara

Ispit: pismeni ili usmeni (po izboru studenata)

Sadržaj: U ljetnom semestru na kolegiju se obrađuju pojmovi *intertekstualnost*, *citatnost*, *intermedijalnost*, *transmedijalnost* i *kolaž/kolažnost*. Daje se kratak pregled glavnih koncepcija intertekstualnosti (Bahtin, Kristeva, Barthes, Riffaterre, Genette, Lachmann, Igor Smirnov i dr.). Analiziraju se oblici citatnosti u modernoj i postmodernoj književnosti, oblici kolaža i kolažnosti u umjetnosti 20. stoljeća te suodnos književnosti i drugih medija (fotografija, foto-montaža, ready made, film, reklama, popularna kultura). U dinamičnim predavanjima, koja sadrže izlaganja nastavnice i dijaloške sekvence sa studentima, radi se na građi iz ruske književnosti (Kručenyh, Majakovski, Belyj, Pilnjak, Bulgakov, Kataev, Nabokov, Bitov), a u dogovoru sa studentima i na primjerima iz drugih književnosti i izvanknjiževnih područja.

Cilj: Cilj je kolegija upoznavanje s osnovnim autorima, pojmovima i tezama teorije intertekstualnosti i dijaloga, uočavanje važnosti te teorije u kulturnom prijelomu od moderne prema postmoderni 70-ih godina 20. stoljeća, prepoznavanje uloge medija u promjeni književne paradigme te primjena metodologije intertekstualnosti/intermedijalnosti u analizi književnih tekstova.

Obvezna literatura

Biti, Vladimir. 2000. *Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije*.

Zagreb.

Maković, Z./Medarić, M./Oraić, D./Pavličić, P. 1988. *Intertekstualnost &*

Intermedijalnost. Zagreb.

Oraić Tolić, Dubravka. 1990. *Teorija citatnosti*. Zagreb.

Dodatna literatura

Debord, G. 1999. *Društvo spektakla*. Zagreb.

Flaker, Aleksandar. 1984. *Ruska avangarda*. Zagreb.

Flaker, Aleksandar. 1999. *Književne vedute*. Zagreb.

Jenks, Chris (ur.). 2002. *Vizualna kultura*. Zagreb.

OD BAROKA PREMA KLASICIZMU 1

Opis kolegija preddiplomskog studija:

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Od baroka prema klasicizmu 1**

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Nakon uvodnoga dijela ovoga kolegija, u kojem se studenti upoznaju s razvojnim shemama ruske književnosti D. S. Lihačeva i D. Čiževskog te nekim osnovnim pojmovima književne periodizacije kao što je razdoblje, pravac, stil epohe i sl., daje se sustavni prikaz razvoja ruske književnosti od druge polovice 17. stoljeća do prvih desetljeća 18. stoljeća s posebnim osvrtom na nove književne vrste (fikcionalna proza, poezija, školska drama) i nove književne medije (dvorsko kazalište). Završni dio kolegija bavi se pojavama baroka koji će se tumačiti kao stilska, a ne

periodizacijska kategorija. Analizom reprezentativnih tekstova nastojat će se pokazati da se barok kao stil mogao pojaviti na tekstualnoj podlozi s još uvijek prepoznatljivim srednjovjekovnim obilježjima (S. Polockij), ali i u djelima koja su već anticipirala poetiku klasicizma (T. Prokopovič).

Cilj: Cilj je ovoga kolegija osporiti tradicionalnu i rigidnu podjelu ruske književnosti na staru (od 11. do 17. st.) i novu (od 18. st. nadalje) i pokazati da je proces sekularizacije i europeizacije ruske književnosti započeo već u drugoj polovici 17. stoljeća, dakle, prije Petrovih reformi u 18. stoljeću.

Obvezna literatura:

1. Ž. Benčić, *Barok i avangarda*, Zagreb, 1991, Zavod za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

2. *Istorija ruskoj literatury XI-XVII vekov*, Pod redakcijom D. S. Lihačeva, Moskva, 1985, «Prosveščenie».

3. A. M. Pančenko, *Russkaja kul'tura v kanun Petrovskih reform*, Leningrad, 1984., «Nauka».

Dopunska literatura:

1. D. S. Lihačev, *Razvitie ruskoj literatury X-XVII vekov. Ėpohi i stili*, Leningrad, 1973, «Nauka».

2. L. I. Sazonova, *Poèzija ruskogo barokko (vtoraja polovina XVII- načalo XVIII v.)*, Moskva, 1991, «Nauka».

OD BAROKA PREMA KLASICIZMU 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Od baroka prema klasicizmu 2**

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: U prvom dijelu kolegija studenti se putem retoričke analize tekstova reprezentativnih autora (S. Polockij, S. Medvedev, K. Istomin, A. Belobockij) upoznaju najprije sa sedamnaestostoljetnom varijantom ruskoga baroka, kao i s aspektima njezine modificiranosti u odnosu na razvijeniju zapadnoeuropsku paradigmu stila. Drugi dio kolegija posvećen je proučavanju književne produkcije u Rusiji od druge trećine 18. stoljeća nadalje (A. Kantemir, V. K. Tredjakovskij, M. V. Lomonosov) kad u uvjetima gašenja barokne, silabičke tradicije, a djelomično i na pretpostavkama njezinih rezultata, ruska književnost počinje prihvaćati norme klasicističke poetike i uključivati se u razvojne tokove modernih zapadnoeuropskih književnosti.

Cilj: Cilj je ovoga kolegija osposobljavanje studenata za razlikovanje novovjekovnog od srednjovjekovnog tipa književne produkcije kao i za prepoznavanje baroknih odnosno klasicističkih obilježja u djelima ruskih pjesnika 17. i 18. stoljeća.

Obvezna literatura:

1. Ž. Benčić, *Barok i avangarda*, Zagreb, 1991, Zavod za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.
2. I. Z. Serman, *Ruskij klasicizam. (Poèzija. Drama. Satira)*, Leningrad, 1973, «Nauka».
3. *XVIII vek. Sbornik 9. Problemy literaturnogo razvitija v Rossii pervoj treći XVIII veka*, Pod redakcijem G.P. Makogonenko i G. N. Moiseevoj, Leningrad, 1974, «Nauka».

Dopunska literatura:

1. G.A. Gukovskij, *Russkaja literatura XVIII veka*, Moskva, 1939, «Narkomprosa RSFSR»
2. D.D. Blagoj, *Istorija ruskoj literatury XVIII veka*, Moskva, 1955, «Gos. učebno-pedagog. izd. Min. prosvješćenija RSFSR»
3. Ju. N. Tynjanov, «Oda kak oratorskij žanr», U: *Poètika. Istorija literatury. Kino*, Moskva, 1977, «Nauka».

RUSKA KNJIŽEVNOST NA PRIJELOMU STOLJEĆA (1890-1920)

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruska književnost na prijelomu stoljeća (1890-1920) I.**

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položene obvezatne književne kolegije prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij će se baviti razdobljem ruske književnosti od 1890. do 1910. godine koje se kako po svojim estetičkim koncepcijama tako i po svojoj književnoj praksi relativno jasno može razgraničiti s jedne strane od realizma, a s druge od akmeizma i futurizma. U povijesnom će se slijedu prikazati, uz popratnu analizu reprezentativnih književnih tekstova, osnovne poetičke i šire kulturološke odrednice starijeg i mlađeg pokoljenja ruskih simbolista te definirati književne pojave kao što su dekadentizam i impresionizam.

Cilj: Cilj je kolegija upoznavanje studenata s dominantnim poetskim i idejnim kretanjima u ruskoj književnosti na prijelomu stoljeća i njihovo osposobljavanje za dublje razumijevanje i interpretaciju književnih tekstova toga razdoblja.

Obvezna literatura:

1. Lena Silard, *Russkaja literatura konca XIX – načala XX veka (1890-1917)*, tom I, Budapest, 1983 “Tankönyvkiadó”.

2. *Russkaja literatura rubeža vekov (1890-e – načalo 1920-x godov)*, (red kolegija N. A. Bogomolov i dr.), Moskva, 2001, IMLI RAN, «Nasledie».

Dopunska literatura:

1. *Russkaja poezija “srebrjanogo veka”, 1890-1917. Antologija.* (red. kolegija M. L. Gasparov i dr.), Moskva, 1993, “Nauka”

2. 7. A. Hanzen-Lëve, *Russkij simvolizm. Sistema poètičkih motivov. Rannij simvolizm.* Sankt-Peterburg 1999. “Akademičeskij proekt” (Wien 1989)

3. *Srebrjanyj vek v Rossii*, Redkolegija Vjač. Vs. Ivanov, V. N. Toporov, T. V. Civ’jan, Moskva, 1993, “Radiks”.

RUSKA KNJIŽEVNOST NA PRIJELOMU STOLJEĆA 2

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruska književnost na prijelomu stoljeća (1890-1920) II.**

Jezik: hrvatski i ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: pismeni i usmeni

Sadržaj: Kolegij će se baviti razdobljem ruske književnosti koje započinje 1910. godinom, tzv. «godinom krize ruskoga simbolizma» i proteže se do ranih dvadesetih godina 20. stoljeća. To su razdoblje obilježila dva značajna književna pokreta odnosno pravca - akmeizam i futurizam - koja su se oba formirala, s jedne strane, nadovezujući se na simbolizam, a s druge strane, osporavajući njegove osnovne poetičke tekovine. Nakon kratkog povijesnog prikaza dinamične književne scene toga vremena na reprezentativnim će se književnim tekstovima analizirati formalno-stilska obilježja, tematski interesi i svjetonazorske pretpostavke akmeizma i futurizma.

Cilj: Cilj je kolegija osposobiti studente za kompetentno čitanje akmeističkih i futurističkih književnih tekstova kao i za dublje razumijevanje problema kojima su se zaokupljali njihovi autori u polemici s poetikom simbolizma (npr. problem obnove pjesničkoga jezika, problem odnosa prema tradiciji, problem oslonca na druge umjetnosti i t.sl.)

Obvezna literatura:

1. Lena Silard, *Russkaja literatura konca XIX – načala XX veka (1890-1917)*, tom I, Budapest, 1983 “Tankönyvkiadó”.

2. V. M. Žirmunskij, *Teorija literatury. Poètika. Stilistika*, Leningrad, 1977, "Nauka"

3. A. Flaker, *Poetika osporavanja*, Zagreb, 1982, Školska knjiga

Dopunska literatura:

1. *Russkaja poèzija "serebrjanogo veka", 1890-1917. Antologija.* (red. kolegija M. L. Gasparov i dr.), Moskva, 1993, "Nauka"

2. E. Ètkind, *Tam, vntri. O ruskoj poèzii XX veka*, Sankt-Peterburg, 1997, «Maksima»

RUSKA REALISTIČKA PROZA

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Ruska realistička proza**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (ljetni)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: (seminarski rad)

Sadržaj: Na seminaru će se analizirati temeljni prozni tekstovi ruske realističke književnosti (od ranog realizma prema dezintegraciji). Studenti će se upoznati s osnovnim značajkama realističke proze i njezinim dominantnim vrstama (roman i novela). Pozornost će se posvetiti suodnosu ruske realističke proze s prozom u drugim nacionalnim književnostima, njezinim sličnostima i razlikama te utjecajima na prozu 20. stoljeća. Obradivati će se i analizirati djela sljedećih autora: Puškin, A. S.; Lermontov, M. Ju.; Gogol', N. V.; Turgenev, I. S.; Gončarov, A. I.; Leskov, N. S.; Tolstoj, L. N.; Dostoevskij, F. M.

Cilj: Cilj je kolegija upoznavanje studenata s osnovnim književnopovijesnim značenjem ruskoga realizma te teorijom proze. Zbog tzv. mimetičke prirode realizma studenti će se upoznati sa suodnosima zbiljskog i fikcionalnog u konkretnim tekstovima.

Obvezna literatura:

Jedan od pregleda ruske književnosti 19. stoljeća kao što su:

Istorija ruskoj literatury v četyreh tomah, Leningrad, 1980-1983. (odabrana poglavlja) ili

Istorija ruskoj literatury XIX-ogo veka, Moskva 1973-1978.

Dopunska literatura:

Flaker, A., *Stilske formacije*, Zagreb, 1986. (odabrana poglavlja)

Žmegač, V., *Književnost i zbilja*, Zagreb, 1982.

Billington, J., *The Icon and teh Axe* (prijevod, *Ikona i sekira*, Beograd, 1988.) (odabrana poglavlja)

NIKOLAJ GOGOL'

Naziv predmeta: Ruska književnost

Naziv kolegija: **Nikolaj Gogol'**

Jezik: ruski

Trajanje: 1 semestar (zimski)

Status: izborni

ECTS-bodovi: 3

Oblik nastave: 2P + 1S

Uvjeti: položeni obvezatni književni kolegiji iz prethodnih semestara

Ispit: seminarski rad

Sadržaj: Na seminaru će se studenti upoznati s opusom ovoga značajnoga ruskog pisca koji je pripadao tzv. ranom realizmu. Kolegij predviđa obradu pojmova i značajki vezanih uz naturalnu školu (pojmovi kritike i teorije prve polovice 19. stoljeća) i Gogoljevo djelo te suodnos s djelima drugih pisaca iz istoga razdoblja (stilske formacije).

Cilj: Cilj je seminara da studenti preko upoznavanja s opusom ovoga pisca samostalno prirede seminarski rad vezan bilo uz djelo (rano stvaralaštvo, kasno stvaralaštvo, npr.) ili zadanu temu (vizualni elementi, kazališne značajke, problem putovanja, komični elementi, govor junaka i sl.).

Obvezna literatura:

N. V. Gogol', u: *Istorija ruskoj literatury v četyreh tomah*, Leningrad, 1980-1983. tom II.

Dopunska literatura:

Flaker, A., *Nikolaj Vasiljevič Gogolj*, u: *ruski klasici XIX. stoljeća*, Zagreb, 1965.

Nabokov, V., *Lekcii po ruskoj literature*, Moskva, 1996.

Kaplan, I. E., *Russkaja literatura XIX veka: pervaja polovina*, Moskva, 1998.

Završetak preddiplomskog studija

Završetak preddiplomskog studija predviđa pisanje završnog rada koji nosi ukupno 6 ECTS bodova. Broj bodova za svaki od gore navedenih izbornih kolegija koje student sluša u 7. i 8. semestru smanjuje se s 5 na 4 ECTS-boda.